

FINANSIELL REVISJON | FORVALTNINGSREVISJON | FINANSFORVALTNING | SELSKAPSKONTROLL | RÅDGIVNING

FORVALTNINGSREVISJON

FOREBYGGENDE INNSATS FOR BARN OG UNGE

MELDAL KOMMUNE

MARS 2015

Forord

Denne forvaltningsrevisjonen er gjennomført på oppdrag av Meldal kommunes kontrollutvalg i perioden oktober 2014 – mars 2015.

Undersøkelsen er utført i henhold til NKRFs standard for forvaltningsrevisjon, RSK 001. Revisjon Midt-Norge IKS vil takke alle som har bidratt konstruktivt med informasjon i undersøkelsen.

Trondheim, 5.3.2015

Anna Ølnes /s/
Ansvarlig forvaltningsrevisor

Tor Arne Stubbe /s/
Prosjektmedarbeider

Sammendrag

Denne rapporten oppsummerer forvaltningsrevisjon av forebyggende innsats for barn og unge i Meldal kommune. Hovedinntrykket er at det gjøres en omfattende innsats fra flere ulike tjenester for å trygge situasjonen rundt det enkelte barn og den enkelte ungdom, og rundt barne- og ungdomsmiljøet i sin helhet.

Når vi ser på det forebyggende arbeidet innenfor de enkelte tjenestene er det utfordringer med å ha nødvendig kompetanse til en hver tid. Alvorligst er det i PP-tjenesten. På grunn av at den har få ansatte er den svært sårbar ved langtidsfravær. Dette er i høyeste grad situasjonen for tiden. Det har resultert i lange ventelister for sakkyndig vurdering og at en vurderer å nedprioritere systemarbeid.

Samarbeidet er i hovedsak bra når det gjelder samhandling på tvers av tjenester og med foreldre og barn og unge. Det er etablert viktige fora, som ser ut til å fungere positivt med tanke på helhetlig forebyggende innsats. Vi mener likevel at kommunen må ta tak i SLT-samarbeidet, og vurdere hva som går tapt dersom dette samarbeidet legges ned for godt. Det er også viktig at en innenfor de ulike samarbeidende organene utnytter mulighetene for informasjonsutveksling innenfor rammen av taushetsplikten.

På bakgrunn av dette anbefaler vi rådmannen å:

- Sørge for at PPT får utført lovpålagte oppgaver og at skoler og barnehager får nødvendig tilgang på spesialpedagogisk kompetanse.
- Avklare kommunens arbeid med SLT og sørge for at samarbeidet fungerer i tråd med kommunens intensjon.
- Avklare hvordan taushetsplikten skal håndteres i tverrfaglige samarbeidsfora.

Forvaltningsrevisjonen er utført på bakgrunn av bestilling fra kommunens kontrollutvalg. Problemstillingen har vært om

Meldal kommune har fulgt opp intensjonen i kommuneplanen om et godt sosialt oppvekstmiljø?

Vi har sett på om kommunens tjenester utøver nødvendig forebyggende arbeid for barn og unge, og om det er etablert god og helhetlig samhandling mellom ulike tjenester for barn og unge.

Informasjonsgrunnlaget er i hovedsak framskaffet ved intervju med ledere og nøkkelpersoner innenfor ulike tjenester for barn og unge. I tillegg har vi gjennomgått dokumentasjon som vi har fått tilsendt på planer, rutiner, system og skjemaer fra de ulike tjenestene. Dessuten har vi brukt tjenestedata fra KOSTRA¹ og Utdanningsdirektoratets databaser.

Vurderingene våre er gjort opp mot bestemmelser og føringer i lovverket for tjenester for barn og unge og tilhørende forskrifter, rundskriv og utredninger. I tillegg har kommuneplanen fra 2001 – 2010 vært grunnlag for våre vurderinger.

Et utkast til rapport har vært til gjennomgang hos kommunens rådmann. Tilbakemeldingen fra rådmannen er beskrevet i kapittel 4.

Vi viser til rapportens kapittel 3 og 5 for utdypende informasjon, vurderinger og konklusjoner.

¹ KommuneStatRApportering (SSB)

Innholdsfortegnelse

Forord	3
Sammendrag.....	4
Innholdsfortegnelse	6
1 Innledning.....	8
1.1 Bestilling	8
1.1.1 Forebyggende arbeid for barn og unge – Rundskriv Q-16/2013	9
1.1.2 Tjenester for barn og unge	10
2 Undersøkelsesopplegget.....	11
2.1 Avgrensing.....	11
2.2 Problemstilling	11
2.3 Revisjonskriterier	11
2.3.1 Lov, forskrift og lokale politiske vedtak	12
2.3.2 Nasjonale føringer og anbefalinger.....	12
2.4 Metode	12
3 Oppfølging av intensjonen om et godt sosialt oppvekstmiljø.....	14
3.1 Driver tjenestene nødvendig forebyggende arbeid.....	14
3.1.1 Revisjonskriterier.....	14
3.1.2 Data	15
3.1.2.1 Kompetanse.....	15
3.1.2.2 Systematisk forebyggende arbeid	18
3.1.3 Revisors vurderinger	21
3.2 Helhetlig forebyggende arbeid	23
3.2.1 Revisjonskriterier.....	23
3.2.2 Data	23
3.2.2.1 Involvering av foreldre og barn og unge	24
3.2.2.2 Tosidige samarbeid.....	25
3.2.2.3 Samarbeidsorgan på tvers av tjenester for barn og unge	28
3.2.3 Revisors vurderinger	30
4 Høring	32
5 Konklusjoner og anbefalinger	33
5.1 Konklusjon	33
5.2 Anbefalinger	34

Kilder	35
Vedlegg 1 Rådmannens høringsuttalelse	36
Vedlegg 2 Administrativt organisasjonskart	38
Vedlegg 3 Revisjonskriterier - kilder	39
Vedlegg 4 Elevundersøkelsen	40

1 Innledning

Denne rapporten oppsummerer forvaltningsrevisjon av forebyggende innsats for barn og unge i Meldal kommune. Nedenfor gjør vi rede for bestillingen og hvilke føringer som gjelder på området.

1.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Meldal kommune vedtok i møte 16.9.2014, sak 21/14, å bestille forvaltningsrevisjon av kommunens helhetlige innsats for barn og unge:

Kontrollutvalget i Meldal kommune bestiller forvaltningsrevisjon av forebyggende innsats for barn og unge. Revisjonen bes om å legge fram en prosjektskisse med forslag til rammer for prosjektet i utvalgets neste møte. Det forutsettes at årets timeressurs benyttes i prosjektet.

I saksframstillingen er det vist til beskrivelse i plan for forvaltningsrevisjon:

Barn og unge er et viktig område i kommuneplanen. En viktig del av dette arbeidet retter seg mot arbeid som skal fange opp og redusere behovet for spesialundervisning i senere skolegang. Arbeidet opp mot å forebygge kriminalitet, rus- og andre sosiale problemer er også viktige elementer under dette feltet. Dette arbeidet krever et omfattende tverrfaglig arbeid mellom kommunale enheter, deriblant barnehage, skole, PP-tjeneste, barnevern, kultur og fritid og Nav i tillegg til samarbeid med frivillige organisasjoner, politi og andre utenfor kommunen. En forvaltningsrevisjon kan for eksempel ta utgangspunkt i hvor stor grad kommunen har lyktes med å oppfylle intensjonene fra kommuneplanen og utvikle et godt helhetlig tilbud.

Ansvarlig forvaltningsrevisor la fram en prosjektskisse i kontrollutvalgets møte den 31.10. I den skissen anbefalte revisor kontrollutvalget å gå inn for et mer avgrensa prosjekt. Revisor anbefalte kontrollutvalget å bestille et prosjekt som enten gjennomgikk spesialundervisning, og problemstillinger knyttet til det feltet, eller et prosjekt om forebyggende arbeid for barn og unge. Sistnevnte kan rettes inn mot forebyggende innsats på tvers av tjenester for å fange opp utsatte barn og unge og samarbeid med eksterne tjenester og organisasjoner for å få til et godt oppvekstmiljø i Meldal. Kontrollutvalget gikk inn for den sistnevnte innfallsvinkelen.

1.1.1 Forebyggende arbeid for barn og unge – Rundskriv Q-16/2013

Regjeringen Stoltenberg kom i 2013 med et rundskriv «Forebyggende innsats for barn og unge» (Q-16/2013, Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet). Her heter det at forebygging rettet mot barn og unge først og fremst handler om å legge til rette for et godt oppvekstmiljø for alle. Dette handler både om informasjons- og holdningsarbeid, samt konkret arbeid for å skape gode, trygge lokalsamfunn. I rundskrivet skilles det mellom tre typer forebygging

Universell forebygging (primærforebygging) omfatter innsats rettet mot hele befolkningsgrupper (for eksempel alle barn og unge) uten at en har identifisert individer eller grupper med forhøyet risiko. Læringsmiljø- og antimobbeprogram i skolen er eksempler på universell forebygging. Felles for slike program er blant annet å fremme vennskap og gode relasjoner for å bekjempe mobbing. Andre eksempler er skolehelsetjeneste, tilbud om frukt og grønt samt god tilrettelegging for fysisk aktivitet.

Selektiv forebygging (sekundærforebygging) er tiltak rettet mot grupper med kjent og/eller forhøyet risiko for å utvikle problemer. Tiltakene her skal motvirke negativ utvikling hos barn og unge og/eller deres foreldre. Forsøk med gratis kjernetid i barnehager er et eksempel på selektiv forebygging. Formålet er blant annet å bidra til økt sosialisering og bedre norskkunnskapene for minoritetsspråklige barn. Et annet eksempel er ulike program for barn og unge i risiko for å utvikle atferdsvansker.

Indisert forebygging (tertiærforebygging) er tiltak rettet mot individer med høy risiko eller klare tegn på problemer. Tiltak rettet mot ungdom med begynnende rusproblemer eller tiltak rettet mot barn og unge med symptomer på psykiske vansker er eksempler på indisert forebygging.

I rundskrivet understrekes det at godt forebyggende arbeid krever at vi starter tidlig og tenker og handler langsiktig. Gode fellesskapsløsninger er et godt utgangspunkt for et inkluderende oppvekstmiljø. Undersøkelser og rapporteringer viser at det skjer mye godt forebyggende arbeid, men det er fremdeles mange utfordringer for å få til dette til på en god måte. En av de viktigste utfordringene er å tenke helhetlig og å samordne innsatsen på tvers av fagområder. Godt forebyggende arbeid fokuserer ikke først og fremst på symptomer, men er generelt orientert med sikte på å fremme sunne barn og unge som håndterer framtidige utfordringer og risikoer. Det krever helhetlige planer som iverksettes i praksis.

1.1.2 Tjenester for barn og unge

I kommunen er det mange tjenester som er rettet inn mot barn og unge. Enten ved at de bare har barn og unge som målgruppe, eller ved at barn og unge er en av flere viktige målgrupper.

Tjenester for barn og unge er organisatorisk i hovedsak plassert under kommunalsjef for oppvekst og kultur sitt ansvarsområde (vedlegg 2). Det gjelder fire barnehager (alle barnehagene i Meldal kommune) og en barne- og ungdomsskole. Dessuten er pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) lagt under oppvekstområdet, i tillegg til kultur og fritid. Den andre sektoren hvor barn og unge er en viktig målgruppe, er helse og omsorg, med kommunalsjef for helse og omsorg som ansvarlig leder på vegne av rådmannen. Her finner vi i første rekke helsestasjon-/skolehelsetjenesten. Psykisk helsearbeid er en tjeneste primært for voksne, men de har også en viktig funksjon for familier. Meldal kommune inngår i et interkommunalt samarbeid om barnevernstjenester, med Orkdal kommune som vertskommune. Oppfølgingen av barnevernstjenestene i kommunen ligger under kommunalsjef for helse og omsorg sitt ansvarsområde. Når det gjelder grunnskolen i Meldal kommune er det verdt å merke seg at det i tillegg til den kommunale grunnskolen er en privat skole som driver opplæring etter montessoripedagogikk². Ettersom Meldal kommune ikke er eier av den skolen, ligger det utenfor vårt mandat å vurdere det forebyggende arbeidet der. Når den likevel er sentral i vårt arbeid er det fordi kommunen har plikt til å yte samme PP-tjeneste, skolehelsetjeneste og andre hjelpetjenester som de yter til den kommunale skolen.

² <http://www.montmeldal.no/> (Løkken Verk Montessoriskole)

2 Undersøkelsesopplegget

I dette kapitlet redegjør vi for hvordan revisjonen har vært innrettet, og våre framgangsmåter for å framskaffe informasjon.

2.1 Avgrensing

Med utgangspunkt i avgrensingen som kontrollutvalget foretok i sitt møte den 31.10.2014, har vi innrettet forvaltningsrevisjonen mot forebyggende arbeid for barn og unge. Det vil si at vi holder omfang og ivaretagelse av spesialundervisning utenfor denne undersøkelsen. Dette ses i lys av intensjonene i kommuneplanen om et godt sosialt oppvekstmiljø, og rundskriv fra 2013 om forebyggende innsats for barn og unge. På bakgrunn av denne avgrensingen vil vi gjennomføre forvaltningsrevisjonen med utgangspunkt i problemstillingene som er gjengitt i kapittel 2.2.

2.2 Problemstilling

Denne problemstillingen lå til grunn for kontrollutvalgets vedtak om innretting av prosjektet den 31.10.2014:

Har Meldal kommune fulgt opp intensjonen i kommuneplanen om et godt sosialt oppvekstmiljø?

- **Utøver kommunens tjenester nødvendig forebyggende arbeid for barn og unge?**
- **Er det etablert god og helhetlig samhandling mellom ulike tjenester for barn og unge?**

2.3 Revisjonskriterier

I dette kapitlet beskriver vi de kildene som det er aktuelt å hente kriterier fra i denne revisjonen.

2.3.1 Lov, forskrift og lokale politiske vedtak

Lovverket som gjelder for barnehage, skole, helsestasjon-/skolehelsetjeneste og barnevern har alle bestemmelser som pålegger de ulike tjenestene å drive med forebyggende arbeid. Disse lovene vil være aktuelle som kilder til kriterier. I oversikten i vedlegg 3 er lovene og forskriftene gjengitt med henvisning til hjemmel.

Kontrollutvalget har vist til kommuneplanen som utgangspunkt for revisjonen. Den vil følgelig være en sentral kilde for kriterier. Gjeldende kommuneplan ble vedtatt 28.1.2001, for perioden 2001 – 2010.

2.3.2 Nasjonale føringer og anbefalinger

Rundskriv Q-16/2013: Forebyggende innsats for barn og unge. Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet og flere departement. Rundskrivet handler om forebyggende arbeid i fritid, oppvekst, helse, skole og politi.

Vi viser til kapittel 3 for nærmere utdyping av kriteriene.

2.4 Metode

I denne forvaltningsrevisjonen har vi i hovedsak brukt intervjudata. Vi har også fått tilsendt dokumentasjon på planer, rutiner, system og skjemaer fra de ulike tjenestene. Dessuten har brukt tjenestedata fra KOSTRA³ og Utdanningsdirektoratets databaser.

Med problemstillingene som er utgangspunkt for denne undersøkelsen har samtaleintervju med semistrukturert intervjuguide⁴ egnet seg best til å få inn informasjon fra et bredt utvalg tjenester. I tillegg har vi kunnet gå i dybden i intervjuene vi har gjennomført. Vi har gjennomført intervju med:

- Rådmann, kommunalsjef oppvekst og seksjonsleder for Meldal helsetun og hjelpetjenesten.
- Rektor ved Meldal barne- og ungdomsskole
- Teamledere for henholdsvis 1.-4. og 8.-10. trinn, i tillegg til spes.ped.koordinator, Meldal barne- og ungdomsskole
- Styrere ved Grefstad og Løkken barnehager

³ KommuneSTatRApportering (SSB)

⁴ Fleksibel temaliste

- Pedagogiske ledere ved en avdeling hver ved Grefstad og Løkken barnehager
- Førskolelærer/barne- og ungdomsarbeider, Grefstad og Løkken barnehager
- Fagleder ved helsestasjon
- Fagleder og medarbeider ved PP-tjenesten
- Ungdomsleder/MOT-koordinator

I tillegg har vi intervjuet rektor og kontorfullmektig ved Løkken Verk Montessoriskole. Det ble gjennomført intervju med leder ved barnevernstjenesten i forbindelse med forvaltningsrevisjon av samme tema i Skaun og Orkdal. Lederen ble i epost bedt om å vurdere om informasjonen i de to referatene også var gyldig for Meldal, og eventuelt hva som var annerledes. Lederen bekreftet i epost at informasjonen også gjaldt for Meldal.

I hovedsak har intervjuene blitt gjennomført som individuelle intervju, bortsett fra intervjuet med teamledere og spes.ped.koordinator ved barne- og ungdomsskolen og ansatte ved PP-tjenesten. De ble gjennomført som gruppeintervju (et ved skolen og et ved PPT). Alle referatene, unntatt ett med ansatt ved en av barnehagene, er verifiserte. Vi har ikke brukt uverifisert intervjuinformasjon som ikke støtter opp om øvrig informasjon. Det ble tatt lydopptak av 10 av de i alt 13 intervjuene, etter samtykke fra informantene. Opptakene ble slettet etter at utkast til referat ble godkjent. Opptaket er også slettet for det uverifiserte referatet.

Vi har dessuten brukt tilgjengelig informasjon i planer, rutiner og skjemaer for å få dokumentasjon på hvilke system det forebyggende arbeidet skjer innenfor.

Dessuten har vi brukt noe data fra elevundersøkelsen⁵. Her har vi brukt data om trivsel, mobbing og elevdemokrati. Oversikt over statistiske mål på en rekke indikatorer for disse områdene er lagt ved i vedlegg 4. Vi har brukt KOSTRA-data for å sammenligne tjenestedata historisk og med andre kommuner i kommunegruppe 2. Vi mener at vi har sikret tilstrekkelig datagrunnlag for å underbygge de vurderingene og konklusjonene vi har gjort.

⁵ Udir.no/skoleporten

3 Oppfølging av intensjonen om et godt sosialt oppvekstmiljø

Godt forebyggende arbeid krever at vi starter tidlig og tenker og handler langsiktig. Gode fellesskapsløsninger er et godt utgangspunkt for et inkluderende oppvekstmiljø. Undersøkelser og rapporteringer viser at det skjer mye godt forebyggende arbeid, men det er fremdeles mange utfordringer for å få til dette til på en god måte. En av de viktigste utfordringene er å tenke helhetlig og å samordne innsatsen på tvers av fagområder. Godt forebyggende arbeid fokuserer ikke først og fremst på symptomer, men er generelt orientert med sikte på å fremme sunne barn og unge som håndterer framtidige utfordringer og risikoer. Det krever helhetlige planer som iverksettes i praksis. (Rundskriv Q 16:2013).

Kontrollutvalget har tatt utgangspunkt i kommuneplanen i bestillingen. Et av hovedmålene er at sektoren (oppvekst, helse og omsorg) skal legge tilrette for trygge og gode oppvekstvilkår, der verdiene i Meldalssamfunnet har sentral plass. Videre heter det at tjenestetilbudet skal utvikles gjennom tverrsektorielt samarbeid. Dette har vært utgangspunktet for vår undersøkelse, sammen med nasjonale bestemmelser og anbefalinger. Vi har konkretisert det i to problemstillinger: den første om tjenestene driver nødvendig forebyggende arbeid for barn og unge, og den andre om det etablert god og helhetlig samhandling mellom tjenester for barn og unge. Kriterier, data og vurderinger presenteres henholdsvis i delkapitlene 3.1 og 3.2.

3.1 Driver tjenestene nødvendig forebyggende arbeid

I dette delkapitlet ser vi på den første delproblemstillingen, om de ulike tjenestene driver med forebyggende innsats hver for seg.

3.1.1 Revisjonskriterier

Kontrollutvalget har vært opptatt av det forebyggende arbeidet. Vi mener det er viktig å ta utgangspunkt i hva de enkelte tjenestene gjør av forebyggende arbeid rettet spesielt inn mot de barn og unge som er i en utsatt situasjon. De har vist til kommuneplanen, og to av satsingsområdene:

- Boforhold og oppvekstmiljø:
Legge tilrette for gode kultur- og servicetilbud, boforhold og oppvekstmiljø
- Ungdom:
Legge til rette for et attraktivt oppvekstmiljø, med allsidige fritidstilbud og utdanningsmuligheter.

I dette delkapitlet er vi opptatt av hva de enkelte tjenestene gjør hver for seg. Her er tidlig innsats et viktig stikkord.

Opplæringsloven, Barnehageloven, Forskrift om rammeplan for barnehager, Barnevernsloven og Helse- og omsorgstjenesteloven, og dette regelverket sine bestemmelser om forebyggende innsats ligger til grunn for kriterier vi har vurdert situasjonen i Meldal opp mot. Vi viser til vedlegg 3, der en oversikt over de ulike kildene og hjemler er lagt ved.

Videre har vi med oss forståelsen av forebyggende arbeid som ligger til grunn i Rundskriv Q-16/2013. Det vi har lagt til grunn i denne delen av undersøkelsen er *universell forebygging (primærforebygging)* ved den enkelte tjeneste i form av læringsmiljø- og antimobbeprogram og skolehelsetjenestens tilbud til barn og unge. Videre har vi *selektiv forebygging (sekundærforebygging)*, som er tiltak ved de enkelte tjenester som er rettet mot grupper med kjent og/eller forhøyet risiko for å utvikle problemer, og ulike program for barn og unge i risiko for å utvikle atferdsvansker. Til slutt er det *indisert forebygging (tertiærforebygging)*, som er tiltak rettet mot individer med høy risiko eller klare tegn på problemer.

På bakgrunn av det konkretiserer og oppsummerer vi kriteriene i dette kapitlet som følger:

- *Kompetanse i å drive med forebyggende arbeid:* De ulike tjenestene for barn og unge må ha nødvendig kompetanse for å kartlegge, avdekke og sette inn riktige forebyggende tiltak må.
- *Systematisk forebyggende arbeid:* De ulike tjenestene må jobbe systematisk med forebyggende arbeid gjennom planer, riktige verktøy for å kartlegge, identifisere og sette inn målretta tiltak.

3.1.2 Data

Dataene i denne delen av undersøkelsen er basert på besøk med individuelle intervju, tilsendt dokumentasjon og tallmateriale fra KOSTRA og Utdanningsdirektoratet. Data for denne problemstillingen er utelukkende innhentet for å kunne vurdere kommunens egne tjenester.

3.1.2.1 Kompetanse

For å gjøre de riktige tingene, og på en god måte, er det viktig at de ulike tjenestene for barn og unge har nødvendig kompetanse. I oppstartsmøtet kom det fram at kommunen har utfordringer med å rekruttere personer med nødvendig kompetanse. Det gjelder spesielt ved

PPT, men også førskolelærere og noen kompetanseområder i skolen. I Meldal er det fire barnehager, og alle fire er kommunale barnehager. I årene 2012 og 2013 hadde kommunen tre ansatte med dispensasjon fra kravet om barnehagelærerutdanning⁶. I oppstartmøtet kom det fram at det er fire dispensasjoner i 2014. I intervju med styrerne ved de to barnehagene ble det sagt at de har pedagogiske ledere med barnehagelærerkompetanse i alle avdelingene, bortsett fra deler av tiden i den ene avdelingen. Der har den pedagogiske lederen funksjon som spesialpedagog i deler av tiden, og det er dispensasjon for stedfortrederen. Stedfortrederen er barne- og ungdomsarbeider. I den andre barnehagen vi besøkte har de også dispensasjon fra kravet om barnehagelærer. Her er avdelingene så store at de, etter loven, må ha flere barnehagelærere enn bare pedagogisk leder. Vedkommende med dispensasjon var under utdanning til barnehagelærer, og skal etter planen fullføre våren 2015. Her manglet de dessuten spesialpedagogisk kompetanse.

Ifølge en av styrerne er det vanskelig å få rekruttert folk med den rette kompetansen når de har ledige stillinger, særlig barnehagelærer. Det er to barnehageansatte i Meldal som tar utdanning som barnehagelærer. Kommunen gir økonomisk støtte til begge to. Videre har flere assistenter fått kompetanse som barne- og ungdomsarbeidere. Kommunen har relativt god kompetanse når det gjelder barne- og ungdomsarbeidere. Både styrere, pedagogiske ledere og andre ansatte ga uttrykk for at mulighetene for kompetanseutvikling er gode, men de merker at det er ressursmessige grenser for hva de kan delta på. Det er en del satsinger innen kompetanseutvikling innenfor regionsamarbeidet⁷, men enkelte ga uttrykk for at det er forholdsvis dyre kurs, og at hvem som kan delta avgjøres sentralt i kommunen. Når det gjelder kompetanseutviklende tiltak innen forebyggende tiltak, har alle ansatte ved begge barnehagene vi besøkte gjennomført kurs i Webster Stratton⁸.

Meldal har én kommunal skole. I tillegg er det en privat skole i kommunen, som baserer opplæringen på montessoripedagogikk. Nåværende skolestruktur har vært gjeldende siden januar 2013. Vi har hentet tall fra KOSTRA som gir indikasjon på kompetanse i skolen. Tallene er bare for den kommunale skolen. Andelen lærere med universitets-/høyskoleutdanning og pedagogisk utdanning har økt i perioden fra 2010 – 2013, og i 2013 hadde 44 av 46 lærere slik utdanning⁹. I oppstartsmøtet ble det gitt uttrykk for at skolen mangler kompetanse i noen fag, og det mangler kompetanse i atferdsproblematikk. Rektor

⁶ Ssb.no/kostra/barnehage

⁷ Orkdalsregionen

⁸ Kommer tilbake til WS i kapittel 3.1.3

⁹ Ssb.no/kostra/grunnskole

ga på sin side uttrykk for at det er lett å rekruttere kvalifiserte lærere ved skolestart. Dersom det er behov for å rekruttere lærere eller vikarer i skoleåret er det vanskeligere. Ifølge rektor har skolen behov for mer spesialpedagogisk kompetanse. Skolen mangler for tiden sosiallærerfunksjon i og med at den som har den funksjonen er i permisjon. Ifølge rektor er det vanskelig å legge om ressursene i skoleåret uten at det går utover elevene på andre måter. Også ansatte ved barne- og ungdomsskolen har hatt opplæring i Webster Stratton.

Det er godt rom for å dele erfaringer og kunnskap for å hjelpe hverandre til å finne løsninger, sa Lærerne vi intervjuet. Enkeltelevers atferd påvirker skolehverdagen mye, så lærerne snakker mye sammen og hjelper hverandre ved å diskutere handlingsmønster og hvordan bryte et handlingsmønster.

Meldal kommune har egen PP-tjeneste, med i alt 1,8 årsverk, hvorav 1 årsverk er fagledelse og 0,8 årsverk er pedagogisk rådgiver med logopedi i fagfeltet. PP-tjenesten nyter godt av merkantil tjenestene innen sektorområdet. Nå har PP-tjenesten fått tilsagn om å engasjere en person i 100 % stilling. PP-tjenesten er, på grunn av sine få stillinger, sårbare ved permisjoner og sykefravær. For tiden er fagleder i permisjon, og vedkommende som er vikar har sykefravær. Den andre fagpersonen har hatt delvis permisjon fra stillingen i kommunen for å vikariere i en annen kommune. I forbindelse med tilbakemelding om referatet ble det opplyst om at begge fast ansatte i fagstillinger nå er fraværende. Situasjonen har, både ifølge ansatte ved PP-tjenesten og de PP-tjenesten yter tjenester til, vært vanskelig i år. De ansatte understreker at problemet ikke er fraværet, men at det er vanskelig å sette inn tilfredsstillende ressurser. Dette har resultert i lange ventelister når det gjelder sakkyndig vurdering. Med prosjektstillingen håper de at de vil få ned ventelistene.

Helsestasjonen har en helsesøsterressurs på 2,20 årsverk, fordelt på 3 ansatte (100 %, 86 % og 34 %). I tillegg har de en jordmorressurs på 0,40 årsverk og tilgang på legetjenester og fysio-/ergoterapeut tjenester. Ifølge fagleder har de den kompetansen som er nødvendig.

Meldal kommune deltar i interkommunalt barnevernssamarbeid, der Orkdal er vertskommune. Barnevernstjenesten har 17,8 stillinger, hvorav 1,4 til merkantile oppgaver samt 1 stilling som organisasjonskonsulent. Tjenesten er organisert i to team med hver sin fagleder; mottaksteam og tiltaksteam. Barnevernspedagogikk utgjør hovedkompetansen i tillegg til sosionomkompetanse. I tillegg har de en vernepleier og merkantil kompetanse. Barnevernstjenesten hadde i en årrekke interne utfordringer, noe som har medført omfattende utskifting i personal og ledelse. Ifølge leder for barnevernstjenesten er situasjonen betydelig bedret det siste året. Alle stillinger er besatt, sykefraværet er sterkt

reduisert og ansatte melder om høy grad av trivsel i medarbeidersamtaler. Likevel mener han at de trenger tid til å «kjøre sammen» en fersk personalgruppe, men at de absolutt er på rett vei.

De frivillige organisasjonene får støtte via kommunens budsjett, og det er tjenesten for kultur og fritid som har fagansvar for dette. Dessuten har de ansvar for kulturskoletilbudet og satsingen gjennom ungdomsrådet og MOT. Vi valgte å framskaffe informasjon om dette arbeidet ved å intervju ungdomslederen. Stillingen ble inntil 2014 50 % finansiert av kommunen og 50 % av statlige tilskuddsmidler. Fra 2015 har den vært fullfinansiert av kommunen. Ungdomslederen har det praktiske ansvaret for å drifte ungdomsrådet, og sammen med dem sørge for positive tiltak og arrangement for barn og unge mellom 13-20 år. I tillegg har hun ansvar for MOT-arbeidet i kommunen. Det innebærer koordinatarbeid i den kommunale skolen, i tillegg å bistå den private skolen med å få i stand MOT-arbeid der. En del oppgaver som ikke naturlig hører inn under stillingen har også falt på ungdomslederen. I intervju kom det signal om at slike oppgaver kan fortrenge enkelte oppgaver som hører til ungdomslederfunksjonen.

3.1.2.2 Systematisk forebyggende arbeid

Tidlig innsats forutsetter at tjenester for barn og unge jobber systematisk med å kartlegge, identifisere og finne forebyggende tiltak.

På oppstartsmøtet ble det vist til fagplaner for henholdsvis barnehager og skole som gjeldende styringsdokument innen oppvekstområdet. Kommunen er inne i en fase med ny kommuneplan, som er planlagt ferdig før valget 2015. I planstrategien framgår det at kommunen vil legge opp til å utarbeide en oppvekstplan når kommuneplanen er klar. Dette ble bekreftet i oppstartsmøtet. Innenfor helse og omsorg er det en rekke handlingsplaner, som rusplan og psykiatriplan.

Barnehagene og skolen har virksomhetsplaner. I den grad forebyggende innsats er planfestet i den enkelte barnehage, er det i den aktuelle virksomhetsplanen. Eksempelvis er arbeid med språkkartlegging og språkutvikling synliggjort i disse planene, i tillegg til arbeidet med Webster Stratton. Ifølge lederne vi intervjuet ved barnehager og skole har Meldal jobbet med å få til et helhetlig system. Alle tjenestene i kommunen som jobber med barn og unge har de samme satsingene og kompetanseutviklingstiltakene. Som vi så tidligere har alle tjenestene jobbet med Webster Stratton, som er et program som er utviklet for å finne gode måter å forebygge og behandle barn og unge med atferdsproblem. Programmet retter seg mot barn i alderen 1 - 12 år. Tidlig intervensjon står også sentralt. Programmet består av

et foreldre- og barneprogram og et skole- og barnehageprogram. Programmet er blant de kunnskapsbaserte programmene utdanningsdirektoratet har anbefalt til bruk i skolen.

Videre er det satset på språk og språkkartlegging. Her bruker barnehagene et program som kalles TRAS¹⁰. TRAS er et pedagogisk kartleggingsverktøy for observasjon av språkutviklingen til barn i alderen 2-5 år, utviklet av Statped i samarbeid med flere andre kompetansemiljø innen pedagogikk og språkutvikling. Programmet skal fungere som grunnlag for språkstimulering og tiltakstenkning. TRAS skal også bidra til kompetanseutvikling av barnehageansatte, ved at de blir mer oppmerksom på hvilke fremgangsmåter, forklaringer og utfordringer som påvirker barns utvikling. TRAS brukes som grunnlag for et kartleggings skjema som brukes ved førhenvisning til PPT.

I tillegg ble det gitt uttrykk for at barnehagene vi besøkte jobber systematisk med trivsel, lek og motorikk. «Alle med» var et program som ble nevnt her.

Skolen har plan for oppfølging av § 9 a i opplæringsloven (skolemiljøet). I planens kapittel 2 beskrives det forebyggende arbeidet. Planen inneholder mål og tiltak hvor ledelse, lærere, elever og foreldre er sentrale. Videre inneholder den en oppfølgingsplan ved krenkende adferd. Planen skal i utgangspunktet revideres i juni hvert år. På den utgaven vi har gått det fram at planen sist ble revidert høsten 2012. Også skolen bruker Webster Stratton i sitt arbeid med tidlig innsats. I skolen brukes programmet til klasseledelse og relasjonsbygging.

I intervju med teamlederne ved skolen kom det fram at læringssamtaler er det viktigste verktøyet for å kartlegge elevenes ståsted. På 1.-4. trinn gjennomføres slike samtaler mellom lærer og den enkelte eleven en gang i måneden. På 8.-10. trinn gjennomføres egenvurdering og samtale mellom elev og kontaktlærer annenhver uke.

I elevundersøkelsen skårer Meldal barne- og ungdomsskole under det nasjonale snittet for sosial trivsel i skoleåret 2013/14 for både 7. og 10.trinn. Snittet for sosial trivsel har sunket i Meldal siste fem år. Dersom vi konkret ser på mobbing, viser tallene at Meldal skårer 0,1 under snittet for mobbing på 10.trinn i 2013/14, mens snittet er 0,1 over på 7.trinn. Snittet for mobbing har vært til dels stigende for Meldal barne- og ungdomsskole de siste fem år (vedlegg 4). Da vi intervjuet rektor, var elevundersøkelsen for gjennomført. Hun viste til godt resultat for skolen. Hun la likevel til at skolen ikke ser seg blind på elevundersøkelsen.

¹⁰ Observasjonsmetode for språkkartlegging og –utvikling. Statped.no/tras

Videre gjennomføres det årlige kartleggingsprøver, gjerne oftere hvis det er behov. Skolen gjennomfører alle nasjonale kartlegginger, også de som ikke er obligatoriske. Kartlegging og oppfølging av kartlegging går fram av årsplanen. Skolen har et eget utviklingsprogram i regning – Regn med Meldal – det samme har de i lese- og skriveferdigheter. Ifølge dem vi intervjuet, jobber skolen grundig med å utforske elevenes regne-, skrive- og leseferdigheter på 1.-4. trinn.

På 8.-10. trinn jobber de etter en nivådelt arbeidsplan (tre nivå). Videre gjennomfører de nasjonale prøver, både de obligatoriske og de som er valgfrie. Prøvene brukes aktivt i lærernes vurdering og oppfølgingsarbeid.

Helsestasjonen jobber etter et årshjul, som er bygd opp etter veilederen for helsestasjons-/skolehelsetjenester. De prøver å få gjennomført alle pålagte tjenester, i tillegg til at de forsøker å få ulike satsinger og prosjekt inn i de ordinære tjenestene. Et av prosjektene som de prøver å få til fast, er veiledningssamtaler på to trinn (barne- og ungdomstrinn), der fysioterapeut deltar i tillegg til helsesøster. Ifølge leder jobber helsestasjonen med forebygging som en rød tråd i tjenestene. Men oppfølging av barselkvinner (nybakte foreldre) og nyfødte er det for liten tid til. Her svarer ikke oppfølgingen til siste versjon av veileder i barselomsorgen. Dette er en del av det forebyggende arbeidet som nedprioriteres, ifølge fagleder. Helsesøster har som mål å være fast tilstede ved alle skolene, grunnskolene og den videregående skolen. Ved den kommunale skolen er de tilstede 3-4 dager i uken. Helsesøster er opptatt av å gi det samme tilbudet til begge skolene. De prøver å gi et mest mulig lavterskeltilbud for elevene, og har «åpen dør». Helsestasjonen har også et eget tilbud for ungdom, helsestasjon for ungdom, som er utenom skolens lokaler.

Når det gjelder verktøy for å kartlegge og avdekke, er det de tradisjonelle verktøyene med veiing og måling som brukes. Veiing er omstridt, og de prøver å tone ned fokuset på vekt. Videre har de individuelle samtaler, der de fokuserer på positive ting. De har redusert omfanget av kartlegginger der det viser seg å være en utfordring å følge opp det som blir avdekket. Det gjelder spesielt i videregående skole. I stedet legger de vekt på å ha "åpen dør" og senke terskelen for elever for å komme innom for å snakke med helsesøster. De tilstreber å ha god kontakt med lærerne, for det er de som følger tettest med barna og ungdommene, og kan henvise, eller varsle dersom det er noe som er urovekkende. I førskolealder er det en førskoleundersøkelse rett før skolestart, sammen med lege og eventuelt andre tjenester, som er en viktig del av oppfølgingen.

Ved PP-tjenesten har ikke det forebyggende arbeidet vært så systematisk tidligere. Det sa de ansatte vi intervjuet der. Andre tjenester har etterlyst mer forebyggende innsats fra PP-tjenesten, noe som har gjort at de har fått mer struktur på det arbeidet. I sitt daglige arbeid, knyttet til elever og veiledning av skolenes ansatte, brukes en rekke verktøy. Her er noen eksempler:

Aseba – kartleggingsverktøy fra barnehager og oppover. Det er et verktøy for helhetlig kartlegging, og det er anbefalt av BUP; spesialverktøy for kartlegging av atferd og lese- og skrivevansker; Nordisk 5 – 15-skjema – atferd; Logos – lesing og skriving; Trog – test av forståelse av ulike grammatiske konstruksjoner; BPVS – begrepsforståelse; CCC-2 – spørreskjema for kartlegging av kommunikasjonsferdigheter; WISC – evnetest; spørreskjema knyttet til konsentrasjon og oppmerksomhet.

Barnevernstjenestens forebyggende arbeid er i all hovedsak tertiærforebyggende; redusere/hindre skadevirkningene av en negativ utvikling/hendelse. Når de deltar i tverrfaglige samarbeidsteam er det sekundærforebyggende virksomhet. Lederen for barnevernet ga uttrykk for at barnevernet ikke nødvendigvis er en forebyggende instans, det er det skoler, barnehager, idrettslag o.s.v. som er.

Kultur og fritid sitt ordinære arbeid for barn og unge er i hovedsak rettet mot alle, men kan likevel ha en viktig forebyggende funksjon. MOT-arbeidet har imidlertid som mål å styrke ungdommer til å velge seg bort fra en negativ utviklingsbane.

3.1.3 Revisors vurderinger

De ulike tjenestene for barn og unge må ha nødvendig kompetanse for å kartlegge, avdekke og sette inn riktige forebyggende tiltak. Vi ser at kommunen har utfordringer med å ha den nødvendige kompetansen til enhver tid, og det kan være krevende å rekruttere enkelte kompetanser. Det gjelder innen barnehageområdet, PPT og enkelte kompetanseområder som spesialpedagog.

Kommunen har hatt dispensasjon fra kompetansekravet i barnehageloven for 3-4 ansatte over flere år. Revisjonen ser at kommunen legger tilrette for å skaffe seg denne kompetansen, gjennom å gi ansatte mulighet til å ta barnehagelærerutdanning. Selv med de som tar utdanning pr. i dag vil ikke kommunen unngå å måtte søke om dispensasjon. Det er positivt at kommunen satser på fagkompetanse innen barne- og ungdomsarbeid i barnehagene, utover minimumskrav i regelverket.

I skolen ser det ut til at de i hovedsak har den kompetansen de trenger. Vi merker oss likevel at det hadde vært ønskelig med mer spesialpedagogisk kompetanse. Det behovet er ikke mindre i lys av situasjonen ved PP-tjenesten. For tiden mangler skolen også sosialrådgiver. Det er en viktig funksjon i det forebyggende arbeidet, ved at det er et lavterskeltilbud når det gjelder rådgivning i sosiale spørsmål.

Helsestasjon/skolehelsetjenesten har en viktig forebyggende funksjon for barn og unge. Etter vår vurdering har de den kompetansen som trengs, men vi registrerer at de selv mener at de ikke får fulgt opp barselkvinner/nyfødte slik de nyeste anbefalingene tilsier. Helsesøster har tett tilstedeværelse ved begge skolene.

Etter revisors vurdering er situasjonen særlig alvorlig ved PPT. I en tjeneste med så få ansatte er det sårbart ved permisjoner og sykefravær. Selv om det er engasjert en prosjektmedarbeider fra 1. mars, er situasjonen ikke tilfredsstillende. Det vil være uheldig for det forebyggende arbeidet om systemarbeidet må prioriteres ned, og skolene og barnehagene får svekket tilgang på PP-tjenesten. Med tanke på at det er en forholdsvis ny privat skole i kommunen, som fortsatt er under utvikling, og som ikke har hatt den kompetansen de trenger innen spesialpedagogikk, er det negativt at PP-tjenesten ikke kan bistå med veiledning i systemarbeid. Det er også uheldig at det er så lange ventelister for sakkyndig vurdering. Selv om skolene strekker seg langt for å tilrettelegge opplæringen, er det uheldig at elevene ikke får sakkyndig vurdering i tide. Revisor vil understreke at det er det organisatoriske vi er kritiske til, ikke den enkelte ansattes situasjon. Etter vår vurdering bør kommunens ledelse gjennomgå situasjonen ved tjenesten og finne snarlige løsninger.

En annen tjeneste som har hatt store utfordringer på personalsiden de siste årene er den interkommunale barnevernstjenesten. Revisor registrer at situasjonen der har forbedret seg mye, og at tjenesten er i ferd med å få en normalsituasjon igjen.

Revisor ser at det gjøres mye godt arbeid gjennom kultur og fritid, og funksjonen som ungdomsleder spiller en viktig forebyggende rolle her. Det er viktig at ressursene til en slik funksjon kanaliseres inn i nødvendig forebyggende arbeid for ungdom.

Revisor er av den oppfatning at det gjøres mye godt og systematisk arbeid i de ulike tjenestene, som er av forebyggende art. De ulike tjenestene må jobbe systematisk med forebyggende arbeid gjennom planer, riktige verktøy for å kartlegge, identifisere og sette inn målrettede tiltak.

Revisjonen har inntrykk av at de ulike tjenestene har bevissthet rundt de verktøyene de bruker for å drive med forebyggende arbeid, og at de jobber målrettet ut fra dette.

3.2 Helhetlig forebyggende arbeid

I dette kapitlet ser vi på delproblemstillingen om helhetlig forebyggende innsats, altså om de ulike tjenestene slår sine ressurser sammen i samhandling og samarbeid for helhetlig forebyggende innsats.

3.2.1 Revisjonskriterier

Respektive lovverk for barnehager, skole, barnevern, helsestasjon og PPT legger alle vekt på samarbeid med andre tjenester (vedlegg 3).

Både barnehageloven og opplæringsloven har bestemmelser om samarbeid og involvering av foreldre og elever. Foreldre skal involveres i spørsmål som gjelder virksomhetens tjenester og drift. I vår sammenheng er vi opptatt av om foreldre, både som enkelt personer og gjennom FAU, er involvert i det forebyggende arbeidet. Videre skal elevene involveres i sin egen læring og eget læringsmiljø.

I rundskriv Q-16/2013 Forebyggende innsats for barn og unge framgår det at en av de viktigste utfordringene i det forebyggende arbeidet er å tenke helhetlig og å samordne innsatsen på tvers av fagområder. Det krever helhetlige planer.

De ulike tjenestene for barn og unge bør ha et samarbeid som gir mer helhetlige og samordna tjenester. Vi har vurdert:

- At det er tilrettelagt for medvirkning fra barn og unge og foreldre
- At det er etablert gode tosidige samarbeid
- At det er gode samarbeidsfora mellom de enkelte tjenestene barn og unge

3.2.2 Data

Informasjonen i dette kapitlet bygger på intervju, skriftlig dokumentasjon og tall fra elevundersøkelsen.

3.2.2.1 Involvering av foreldre og barn og unge

Samarbeid og involvering er viktig i det forebyggende arbeidet. Personalet observerer og vurderer det de har sett sammen med de andre ved avdelingen. Etter det drøftes eventuelle bekymringer med foreldrene, og aktuelle tiltak diskuteres. Ifølge dem vi intervjuet i barnehagene er foreldrene som oftest enige med personalet om å gå videre med eventuelle tiltak. Likevel kom et fram at det kan forekomme skepsis mot for eksempel PPT. Foreldrene vil i det lengste tro at alt er i orden med barnet.

Ved begge barnehagene ble det gitt uttrykk for at samarbeidet med foreldregruppen er godt. Ingen av barnehagene hadde hatt klager. Det hender at det er uenigheter og reaksjoner, men en kommer til enighet. FAU ved de barnehagene vi besøkte har fungert litt forskjellig. Ved den ene barnehagen var det aktivt, mens det ved den andre har vært mer varierende. Pedagogisk leder mente det var i ferd med å bli bedre.

Ved skolen har foreldrene vært mye involvert i forbindelse med etableringen og oppstarten av den nye skolen. FAU har hatt mange møter, og de har hatt innflytelse i den prosessen. Teamlederne vi intervjuet sa dessuten at foreldrene, ved FAU, har vært involvert når skolen har tatt i bruk Webster Stratton.

Skolehelsetjenesten har som mål å delta fast på et foreldremøte på 1. trinn og et på 8.trinn. Det har de ikke klart de siste årene. Det handler om at tilbudet har vært for dårlig synliggjort overfor lærerne, og da har de ikke tenkt på å invitere helsestasjonen til foreldremøter. Helsestasjonen/helsesøster har lav terskel for å kontakte foreldre, og de tilstreber at kontakten motsatt vei skal være lett.

Vi har sett tidligere at elevene er involvert i sin egen læring ved elevsamtaler og egenvurderinger. Utdanningsdirektoratet gjennomfører hvert år obligatoriske undersøkelser blant elevene på utvalgte trinn. Meldal barne- og ungdomsskole skårer under snittet for elevdemokrati for 7.trinn i 13/14, mens 10.trinn ligger på snittet for sammenlignbare kommuner og 0,1 under nasjonalt snitt. Meldal barne- og ungdomsskoles skår på elevdemokrati har variert siste fem år, og hadde en bunn i 11/12.

Som vi tidligere har nevnt er det et aktivt ungdomsråd i Meldal kommune. Ved siden av å foreslå og gjennomføre arrangement for unge mellom 13-20 år, har ungdomsrådet en viktig rolle som talerør for ungdommer opp mot politisk ledelse. Til ungdomslederfunksjonen hører det også med å drive MOT-arbeid. Dette arbeidet skjer i samarbeid med skolene, og

tilbakemeldingen fra skolenes ansatte er at de ser på dette som en viktig del av det forebyggende arbeidet.

3.2.2.2 Tosidige samarbeid

Med det tosidige samarbeidet mellom tjenestene tenker vi på kontakt, informasjonslinjer og veiledning mellom to tjenester. Vi begynner med den tosidige kontakten mellom barnehagene og skolene. Det er den kontakten som finner sted ved overgang fra barnehage til barneskole vi er opptatt av. Det er skolen, som mottaker, som er ansvarlig for denne kontakten. Skolen har et dokument for kvalitetssikring av rutiner og samarbeidstiltak mellom skole og barnehage.

Skolen får tilsendt lister fra folkeregisteret med oversikt over skolestartere (ca. januar før skolestart). Barnehagene kan eventuelt supplere disse listene. De har møter med styrer og pedagogiske ledere i kommunale barnehager, og sørger for samtykke fra foreldre ved informasjonsoverføring. Skolen får oversendt TRAS-skjema fra barnehagen, som er kartlegging av språkferdigheter. For elever med spesielle behov skjer overføring av informasjon og samtaler tidligere. Her er det gjerne utredningsmøter, der eksterne kompetansemiljø også deltar. Utover våren er det besøksdager, hvor barna besøker skolen. De siste årene har det begynt 1-2 barn som ikke har kommet fra barnehage. Skolen må gjøre sitt beste for å få kjennskap til deres ferdigheter, også gjennom samtaler med foreldre og helsestasjon. Kommende kontaktlærere, teamleder og ped.ledere i barnehagene deltar i møtene rundt skolestartere, og i noen tilfeller spes.ped.koordinator. Det arrangeres dessuten et foreldremøte om våren for foreldrene til skolestarterne.

Om høsten, etter at de har begynt på skolen, er det nye samtaler om hvordan det har gått med skolestarterne. Hensikten er å gi barnehagen tilbakemelding om deres pedagogiske opplegg.

Det er omtrent de samme prosedyrene ved den private skolen. De har ikke hatt søkere fra andre barnehager i kommunen enn den lokale (Løkken), men tilbudet om grunnskole med montessoripedagogikk gjelder alle barna, både i kommunen og i nabokommunene. I intervjuet sa de at de tilstreber best mulig kontakt med barnehagen. Det vil også være aktuelt dersom det kommer søkere fra andre barnehager enn den lokale.

Intervjuinformasjonen fra styrerne og de andre ansatte i barnehagene som vi intervjuet bekreftet rutinene ved overgang til skole. Det ble dessuten understreket at det er viktig at barnehagene også har kontakt i denne fasen. Prosedyrene rundt overgang er nedfelt i et

årshjul. Et usikkerhetsmoment for den lokale barnehagen ved Løkken er hvem som vil søke seg til den private skolen og hvem som vil begynne ved den kommunale skolen. Søknadsfristen til montessoriskolen er 1. februar, og mye er usikkert før det. Det har også vært noe uklarhet rundt overgangen til barn med spesielle behov til den private skolen. Skolens holdning har vært at de ville finne ut av barnets ståsted og behov selv, var inntrykket til de som ble intervjuet i den lokale barnehagen. Etter at det har vist seg at informasjonen fra barnehagen er viktig, har dette bedret seg.

Det er to grunnskoler i Meldal, en offentlig og en privat. Vi var opptatt av hvordan samhandlingen mellom de to skolene er. Det er viktig med tanke på at skolene er viktige samfunnsaktører innen oppvekstområdet i kommunen, og med tanke på at det er en viss overgang av elever mellom skolene.

Det har ikke vært faste kontaktpunkt mellom de to skolene, bortsett fra felles arrangement knyttet til «Den kulturelle skolesekken». Men det ble fra ledere og ansatte ved begge skolenes side gitt uttrykk for at samarbeidet er tilfredsstillende rundt elever som går over fra den ene til den andre skolen. Montessoriskolen manglet i starten spesialpedagogisk kompetanse, og spes.ped.koordinator ved Meldal barne- og ungdomsskole bisto skolen med noe testing og informasjon til personalet av elever med behov for tilrettelegging.

Den tosidige kontakten mellom barnehager og skoler på den ene siden, og hjelpetjenestene i kommunen på den andre, er viktig. Ansatte i barnehager og skole er tett på barn og unge i hverdagen, og er forpliktet til å melde fra ved bekymringer rundt barn. Hjelpetjenestene på sin side har informasjonsplikt, samtidig som de har taushetsplikt. Dette kan være en utfordrende balansegang. Ved barnehagene og skolene er det tydelige rutiner for meldeplikt. Bekymringer drøftes i avdelinger og team, og ivaretas i linjen fra pedagogisk leder/kontaktlærer/teamleder til styrer/rektor. Det er styrer/rektor som signerer meldingen til barnevernet. Både fra barnehagene og skolenes side er tilbakemeldingene at samarbeidet og kontakten med barnevernstjenesten i hovedsak er bra, men at de har merket at det har vært mye ustabilitet i personalet. De savner en fast kontaktperson for barnehagen, skolen o.s.v. Den videre kontakten er det pedagogisk leder eller kontaktlærer som ivaretar. Behovet for informasjon blir i hovedsak ivaretatt, selv om enkelte av dem vi intervjuet etterlyste noe mer informasjon. De vi intervjuet fra barnehager og skoler hadde inntrykk av at situasjonen ved barnevernet framstår mye bedre og at kontakten har forbedret seg.

Vi har tidligere sett at skolehelsetjenesten har regelmessig tilstedeværelse ved skolene flere ganger i uken. Tilbakemeldingene fra rektorer og ansatte ved skolene er at de er tilfredse

med det tosidige samarbeidet med skolehelsetjenesten. Ved siden av å være tilgjengelig for elevene, er helsesøster tilgjengelig for råd og veiledning for skolenes ansatte. I førskolealder går kontakten direkte mellom helsestasjon og foreldrene. Tilbakemeldingen fra de to barnehagene vi besøkte er forskjellig. Ved den ene barnehagen var informasjonen at helsesøster har to besøk i barnehagen pr. halvår. Ved disse besøkene kan det drøftes enkeltsaker om man har samtykke fra foreldre, eller man kan drøfte generelle spørsmål. Helsesøster er en god støtte for personalet i barnehagen. Ved den andre barnehagen var tilbakemeldingen at helsesøster dukker opp sporadisk. Da er det for å gjennomføre observasjoner eller kontroller som ledd i oppfølgingen av enkeltbarn. De bistår også i forbindelse med epidemier og de har dessuten bistått i forbindelse med system for medisinerer når barn er i barnehagen. Skjemaene gjennomgås årlig sammen med helsesøster.

Ved siden av sakkyndig vurdering, har PP-tjenesten et ansvar for å veilede skole og barnehage i sitt systemarbeid. Situasjonen ved PP-tjenesten har vært slik at kommuneledelsen har vurdert om dette arbeidet skal nedprioriteres, ifølge informasjon vi fikk i oppstartsmøtet. Intervjuinformasjon fra styrerne vi intervjuet bekrefter at tjenestene fra PP-tjenesten ikke er optimale nå. De er tilgjengelig på telefon og epost, men det er mange spørsmål som dukker opp og som det er lettere å diskutere ansikt til ansikt. Det er nødvendig med spesialpedagogisk kompetanse ved den enkelte barnehagen, slik situasjonen er nå. Det ble også etterlyst mer systemrettet veiledning fra PP-tjenestens side, f.eks. ved å i større grad jobbe med barn i grupper og veilede personalet i barnehagen. Det hadde vært i tråd med målsettinger om tidlig innsats. Også ved skolene etterlyses det mer systemrettet arbeid fra PP-tjenestens side. En ser imidlertid at kompetansen har dreid, og at det kan gå i retning mer veiledning og systemarbeid overfor skoleledelse og pedagogisk personal. Kontaktpersonen ved PP-tjenesten har kontor plass ved den kommunale skolen, i kraft av at hun er sosiallærer ved skolen, så der er det normalt tett kontakt. PP-tjenesten har inngått intensjonsavtale med den private skolen.

Andre tjenester som barnehagene og skolene har tosidig kontakt med er psykisk helsearbeid internt i kommunen, og BUP og BUF-etat eksternt. Tilbakemeldingene varierer litt, men ved en av barnehagene ble det sagt at tjenesten for psykisk helsearbeid av og til tar kontakt med barnehagen, dersom aktuelle barn kan være i en sårbar situasjon p.g.a. sykdom i familien. Ansatte i den andre barnehagen nevnte ikke det, men etterlyste slik informasjon fra andre tjenester som har vært i kontakt med familier til barn i barnehagen, og som er i en sårbar situasjon.

Også rektor og ansatte ved skolen ga tilbakemelding som tyder på at muligheten for kontakt med psykisk helsetjeneste er viktig, og at den blir stadig mer nødvendig.

3.2.2.3 Samarbeidsorgan på tvers av tjenester for barn og unge

Den siste delen av problemstillingen om helhetlig innsats handler om samarbeidsfora på tvers av tjenester for barn og unge.

- Tverrfaglig team
- Ansvarsgrupper
- Familiesenteret
- Samarbeidsorgan mellom kommunen og politiet
- Andre forebyggende samarbeidsorgan

Det er barnehagen eller skolen som eier tverrfaglig team ved sin enhet. Styrer eller rektor kaller inn til møter og setter agenda. Møtehyppigheten varierer i forhold til behov. Fra barnehagene er det styrer og de pedagogiske lederne som deltar, mens det fra skolene er rektor, kontaktlærere og ofte spes.ped.-koordinator som deltar. Ellers møter barnevern, PPT, psykisk helse (ved behov), helsestasjon/skolehelsetjenesten. I møtene drøftes generell problematikk eller man løser ulike case. Eventuelt kan også en av de andre tjenestene bli spurt om å forberede seg litt ekstra for å gi veiledning til de andre. Her diskuteres saker enten anonymt, eller med navn under forutsetning av at foreldrene har gitt samtykke. Det er et viktig forum før det er aktuelt med bekymringsmelding. Det skrives ikke referat fra møtene, blant annet på grunn av at taushetsplikten gjør det vanskelig. Likevel tyder intervjuinformasjonen på at sakene følges opp, og at representantene fra de enkelte tjenestene noterer seg det de skal følge opp. Av tiltak som kan bli foreslått rundt et barn er f.eks. en time på familiesenteret, samtale, eller annet. Videre tyder intervjuinformasjon fra alle tjenestene på at tverrfaglig team er et viktig forebyggende forum. Alle tjenestene er i hovedsak flinke til å møte i tverrfaglig team, selv om barnevernet i en periode har bedt om å få nedprioritere det. Det er informasjon som tyder på at også barnevernstjenesten møter oftere nå.

Det er ansvarsgruppe rundt enkeltbarn eller -ungdom hvor det kan være aktuelt med individuell plan (det er valgfritt om de har det). Ansvarer for disse gruppene varierer. Det er faste møter, og det er i hovedsak de samme tjenestene som møter her som tverrfaglig team. I tillegg deltar av og til kommunelegen. Fra skolens side er det spes.ped.koordinator som har ansvaret, og fra barnehagene er det ped.leder. Det er gjerne ekstern kompetanse tilstede også i disse møtene. Der tverrfaglig team er et mer forebyggende forum, retter

ansvarsgruppene seg mot det enkelte barnet (ungdommen), og oppfølging av tiltak rundt disse.

Et annet samarbeid med en viktig forebyggende funksjon er familiesenteret. Familiesenteret er et lavterskeltilbud, der ulike tjenester for barn og unge er tilstede. De har åpent en dag i måneden fra kl. 9.30 – 15.00. Det er helsestasjonen som er brukernes kontaktinstans. Helsestasjonen framstår som den «minst farlige» av hjelpetjenestene. Det ligger ikke i kortene at det er barnevernssak selv om barnevernet er tilstede. Det er de ulike tjenestenes forebyggende funksjon som vektlegges. Slike møter med barnevernstjenesten fører til at det kan være lettere for foreldrene/familien selv å ta kontakt med barnevernet. Psykisk helsetjeneste og andre hjelpetjenester er også tilgjengelige ved familiesenteret.

Samordning av lokale kriminalitetsforebyggende tiltak – SLT – er et nasjonalt samarbeid gjennom Det kriminalitetsforebyggende råd (nasjonalt råd). Det har vært en nasjonal satsing for å få i stand samarbeid mellom den lokale politiledelsen, kommunens ledelse og ansatte. I Meldal kommune har det vært en SLT-satsing, men den har ligget nede den siste tiden. Intervjuinformasjon tyder på at det er et ønske om å få samarbeidet i gang igjen. Flere av de som ble intervjuet ga uttrykk for at dette var et viktig samarbeid i det forebyggende arbeidet. Ungdomslederen var en av dem som var involvert i dette arbeidet. Etter at det ble krevd minimum 45 % stilling som SLT-koordinator, har Meldal kommune hatt problem med å finansiere denne stillingen.

«Trygge barn» er en annen satsing, som på mange måter erstatter SLT, men verken barnevernet eller politiet deltar så regelmessig her. «Trygge barn» er en satsing hvor kulturenheten, skole, barnehage, hjelpetjenestene, NAV og det frivillige kulturlivet har gått sammen om å være et apparat for en trygg oppvekst. Ungdomsleder er det utførende leddet. Flere av dem vi intervjuet så positivt på denne satsingen. Blant annet var montessoriskolen glad for å bli invitert inn i satsingen. Samtidig ble det hevdet at godt arbeid i slike samarbeidsfora blir hindret av taushetsplikt, og at det lett kan bli et «prateorgan».

Av andre samarbeid som ble nevnt er hjelpetjenestenes kontaktmøter med BUP, og formøtene til disse kontaktmøtene. Videre er det etablert et kontaktforum mellom skolene, skolehelsetjenesten og psykisk helsearbeid.

3.2.3 Revisors vurderinger

Respektive lovverk for barnehager, skole, barnevern, helsestasjon og PPT legger alle vekt på samarbeid mellom tjenester. Videre skal foreldre, eller barna og de unge, involveres.

De faste organene hvor foreldre er involvert er i barnehagene og skolenes samarbeidsutvalg (SU) og foreldrerådets arbeidsutvalg (FAU). Vi var mest opptatt av FAU, og har inntrykk av at disse fungerer etter hensikten, selv om aktiviteten i enkelte av utvalgene har vært laber. Foreldremøter er også viktige fora, og vi ser det som positivt at de ulike hjelpetjenestene blir trukket inn for å informere om hvordan de jobber. Det kan bidra til å senke terskelen for å ta kontakt selv. Det er dessuten bra at foreldre ser ut til å ha blitt involvert og fått kunnskap om programmet Webster Stratton.

Etter revisjonens vurdering ser det ut til at det er høy bevissthet blant ansatte om å sikre samtykke fra foreldre dersom barnehagen og skolen har behov for å ta med informasjon til andre tjenester. Det ser ut til at skolen har tilfredsstillende rutiner for å ha jevnlig elevsamtaler og egenvurdering.

Revisjonen ser at skolehelsetjenesten har en viktig funksjon for elevene, ved at helsesøster er regelmessig tilstede, og har åpen dør. Dette fungerer også godt for skolens ansatte og ledelse, ved at helsesøster kan informere om hvilke utfordringer som kan være i elevmiljøet. Helsesøster prøver å være like mye tilstede ved den private skolen som den offentlige, og det kan se ut til at en er tilfreds med helsesøsters tjenester ved begge skolene.

Ungdomsrådet er et positivt og aktivt organ i Meldal, og bidrar positivt med tiltak og innspill. Ungdomsrådet har en viktig forebyggende funksjon rettet mot hele ungdomsbefolkningen.

Det er viktig at det tosidige samarbeidet mellom aktuelle tjenester er tilfredsstillende, og at det er lett å få kontakt, gjensidig informasjon og veiledning. Kontakten mellom barnehagene og den kommunale skolen er i all hovedsak bra. Etter revisjonens vurdering er opplegget rundt informasjonsoverføring og møter noe mindre forutsigbart ved den private skolen, ettersom det er uklart til 1. februar hvilke barn som blir søkt inn til den skolen. Det har vært noe uklarhet rundt oppfølging av barn med spesielle behov, men det er i ferd med å bedre seg.

De to skolene har noe samhandling, i hovedsak gjennom felles kulturarrangement. Vi registrer videre at den kommunale skolen har bidratt med noe faglig bistand i en

overgangsperiode. Videre vil begge skolene inngå i et samarbeidsprosjekt kalt «Trygge barn».

Når det gjelder den tosidige kontakten med hjelpetjenestene, varierer den. Revisjonen har inntrykk av at kontakten med helsestasjonen/skolehelsetjenesten er god, selv om enkelte barnehager ikke opplever at kontakten er forutsigbar. Med unntak av mangel på faste kontaktpersoner er inntrykket vårt at barnevernstjenesten også på dette området er i positiv utvikling. Kontakten med PP-tjenesten er vanligvis god, men på grunn av personalsituasjonen ved PP-tjenesten, er kontakten noe redusert. Vi registrerer at PP-tjenesten har inngått intensjonsavtale med den private skolen.

Revisjonen ser at det er etablert viktige samarbeidsfora på tvers av tjenestene for barn og unge. Vi vil her trekke fram tverrfaglig team, familiesenteret og «Trygge barn» som viktige samarbeid for å få til helhetlig forebyggende innsats. Vi stiller spørsmål om et kontaktpunkt, der politiet, barnevernet og andre tjenester for barn og unge er tilstede, kan være redusert som følge av at SLT-samarbeidet ligger nede. Vi vil dessuten peke på at det er viktig at taushetsplikten ikke gjøres til hinder for samarbeid på tvers av tjenester. Det er viktig at en innenfor samarbeidene diskuterer og søker råd om hvordan en kan utveksle nyttig informasjon, uten å bryte taushetsplikten.

4 Høring

Et utkast til rapport har vært på høring hos rådmannen. I tilbakemelding datert 3.3.2015 har rådmannen, gjennom kommunalsjef for oppvekst, kommet med noen kommentarer. Kommentarene er korrigerende av opplysninger om stillinger og organisering, samt etterlysning av mer presisjon i enkelte formuleringer. Alle kommentarene er korrigert/justert i den endelige rapporten.

5 Konklusjoner og anbefalinger

Denne rapporten oppsummerer forvaltningsrevisjon av forebyggende innsats for barn og unge i Meldal kommune.

5.1 Konklusjon

Vi har belyst kontrollutvalgets bestilling ved å se på følgende problemstilling:

Har Meldal kommune fulgt opp intensjonen i kommuneplanen om et godt sosialt oppvekstmiljø?

Kommuneplanen er fra årtusenskiftet, så forutsetningene rundt en del av det som ble ansett som gode satsinger for å få til et godt oppvekstmiljø kan ha endret seg. Men selve intensjonen er gyldig.

Hovedinntrykket er at det gjøres en omfattende innsats fra flere ulike tjenester for å trygge situasjonen rundt det enkelte barn og ungdom, og rundt barne- og ungdomsmiljøet i sin helhet.

Når vi ser på det forebyggende arbeidet innenfor de enkelte tjenestene er det utfordringer med å ha nødvendig kompetanse til en hver tid. Meldal kommune løser dette langt på veg ved å kompensere for vanskelig rekrutteringssituasjon med kompetansehevende tiltak for ansatte. Likevel vil kommunen ha utfordringer med å ivareta kompetansekrav uten å søke om dispensasjon. Det kan medføre utfordringer knyttet til forebyggende arbeid.

Alvorligst er det i PP-tjenesten. På grunn av at tjenesten har få ansatte er den svært sårbar ved langtidsfravær. Dette er i høyeste grad situasjonen for tiden. Det har resultert i lange ventelister for sakkyndig vurdering, i tillegg til at en vurderer å nedprioritere systemarbeid. Det er nødvendig at kommuneledelsen ser på organisatoriske løsninger for å få til stabile og forutsigbare forhold i PP-tjenesten.

Utover det ser vi at tjenestene for barn og unge utnytter ressursene og kompetansen sin best mulig for å jobbe målrettet og systematisk med å avdekke behov for og sette inn forebyggende tiltak.

Samarbeidet er i hovedsak bra når det gjelder samhandling på tvers av tjenester og med foreldre og barn og unge. Det er etablert viktig fora, som ser ut til å fungere positivt med tanke på helhetlig forebyggende innsats. Vi mener likevel at kommunen må ta tak i SLT-samarbeidet, og vurdere hva som går tapt dersom dette samarbeidet legges ned for godt. Det også viktig at en innenfor de ulike samarbeidende organene utnytter mulighetene for informasjonsutveksling innenfor rammen av taushetsplikt. Det kan være et forslag å søke juridiske råd om hvordan taushetsplikten kan håndteres i ulike samarbeidsfora.

5.2 Anbefalinger

På bakgrunn av våre vurderinger og konklusjoner anbefaler vi rådmannen å:

- Sørge for at PPT får utført lovpålagte oppgaver og at skoler og barnehager får nødvendig tilgang på spesialpedagogisk kompetanse.
- Avklare kommunens arbeid med SLT og sørge for at samarbeidet fungerer i tråd med kommunens intensjon.
- Avklare hvordan taushetsplikten skal håndteres i tverrfaglige samarbeidsfora.

Kilder

Q-16/2013 Forebyggende innsats for barn og unge. Barne- og likestillings- og inkluderingsdepartementet, 2013

Lover og forskrifter: Se vedlegg 3

KS-043/01: Kommuneplan 2001-2010. Langsiktig del. Meldal kommunestyre.

KS-051/12: Planstrategi 2012 – 2016. Meldal kommunestyre.

Meldal kommune:

Årshjul for skolehelsetjenesten. Sist revidert september 2012

Kartleggings skjema for barnehager. Før/ved henvisning til PPT.

Skjema for samtale ved oppstart i barnehage.

Skjema for kvalitetssikring av rutiner og samarbeidstiltak i skole og barnehage.

Virksomhetsplan for Meldal barne- og ungdomsskole 2014-2015.

Plan for elevenes skolemiljø (§ 9a, Opplæringsloven). Revidert pr. november 2012.

Trygge barn. «Meldal har ett sett unnga – og de angår oss alle til en hver tid». En oversikt over ulike tiltak i Meldal kommune. Udatert.

Nettsider:

www.udir.no

ssb.no/kostra

http://mka.no/Webster_Stratton/webster_stratton.htm

www.meldal.kommune.no

www.montmeldal.no

Vedlegg 1 Rådmannens høringsuttalelse

Fra: Petter Lindseth [mailto:Petter.Lindseth@meldal.kommune.no]

Sendt: 4. mars 2015 09:19

Til: Ølnes Anna; Eindride Einum

Emne: SV: Revisjonsrapport

Hei!

Jeg slutter meg til kommunalsjefens uttalelse.

Lensmannen har nylig vært i samtale med formannskapet, og vi vurderer å videreføre det tverrfaglige SLT-arbeidet i form av «politiråd».

For øvrig synes jeg konklusjonene er konkrete og viktige for oss å følge opp videre.

Med vennlig hilsen

Meldal kommune

Petter Lindseth

rådmann

Telefon 72 49 47 70

Mobil 951 72 662

www.meldal.kommune.no

Fra: Eindride Einum [mailto:eindride.einum@meldal.kommune.no]

Sendt: 3. mars 2015 16:05

Til: Ølnes Anna

Kopi: Petter Lindseth

Emne: Revisjonsrapport

Hei!

Jeg ønsker å gi følgende tilbakemelding for å korrigere en del i rapporten:

Side 9:

Tittelen skal være kommunalsjef oppvekst og kultur. Brukt feil tittel også senere i rapporten. Barneverntjenesten ligger under kommunalsjef oppvekst og kultur sitt ansvarsområde.

Side 12:

Følgende setning uklar: Oversikt over statistiske må på en rekke indikatorer for disse området er lagt ved i vedlegg 4.

Side 16:

PPT har følgende stillingshjemmel: 1,8 stilling, hvorav 1 stilling er fagansvarlig og 0,8 stilling er pedagogisk rådgiver med logopedi i fagfeltet. Fagledelse ligger til fagansvarlig og er ikke definert som er tillegg. Merkantil

tjeneste ligger heller ikke inne på tjenesten, men PPT nyter godt av en merkantil tjeneste som følger opp flere faggrupper.

Side 17:

Fra 2015 har den vært fullfinansiert av kommunen.

Side 23:

Meldal barne- og ungdomsskole sin skår..... kan endres til: Meldal barne- og ungdomsskole sin skår på elevdemokrati har variert siste fem og hadde en bunn i 11/12.

Side 24:

Skolen får tilsendt lister fra Folkeregisteret med oversikt over skolestartere. Opplysningen kommer ikke fra barnehagene, men de kan eventuelt supplere skolen.

Følgende uttalelse stemmer ikke: I intervjuet sa de at de tilstreber best mulig kontakt med alle barnehagene som kan ha aktuelle skolestartere ved skolen.

Det er bare Løkken barnehage som har hatt og har kontakt med den private skolen. Ingen av styrerne ved de andre 3 barnehagene har aldri hatt henvendelse fra den private skolen.

Side 25:

Det blir ikke riktig å bruke benevnelsen søke seg til den kommunale skolen.

Side 26:

Her må det stå: veilede skoleledelsen og barnehagen

Side 30:

Kontakten med barnevernet er ikke avhengig av om SLT-arbeidet består eller ikke.

Ellers er rapporten grei og bekrefter situasjonen slik vi kjenner den i PPT. Det arbeides med å utvikle en arbeidsform som ivaretar intensjonene i SLT-filosofien. I mange samarbeidsfora er ikke taushetsplikten et stort problem.

Med vennlig hilsen

Meldal kommune

Eindride Einum

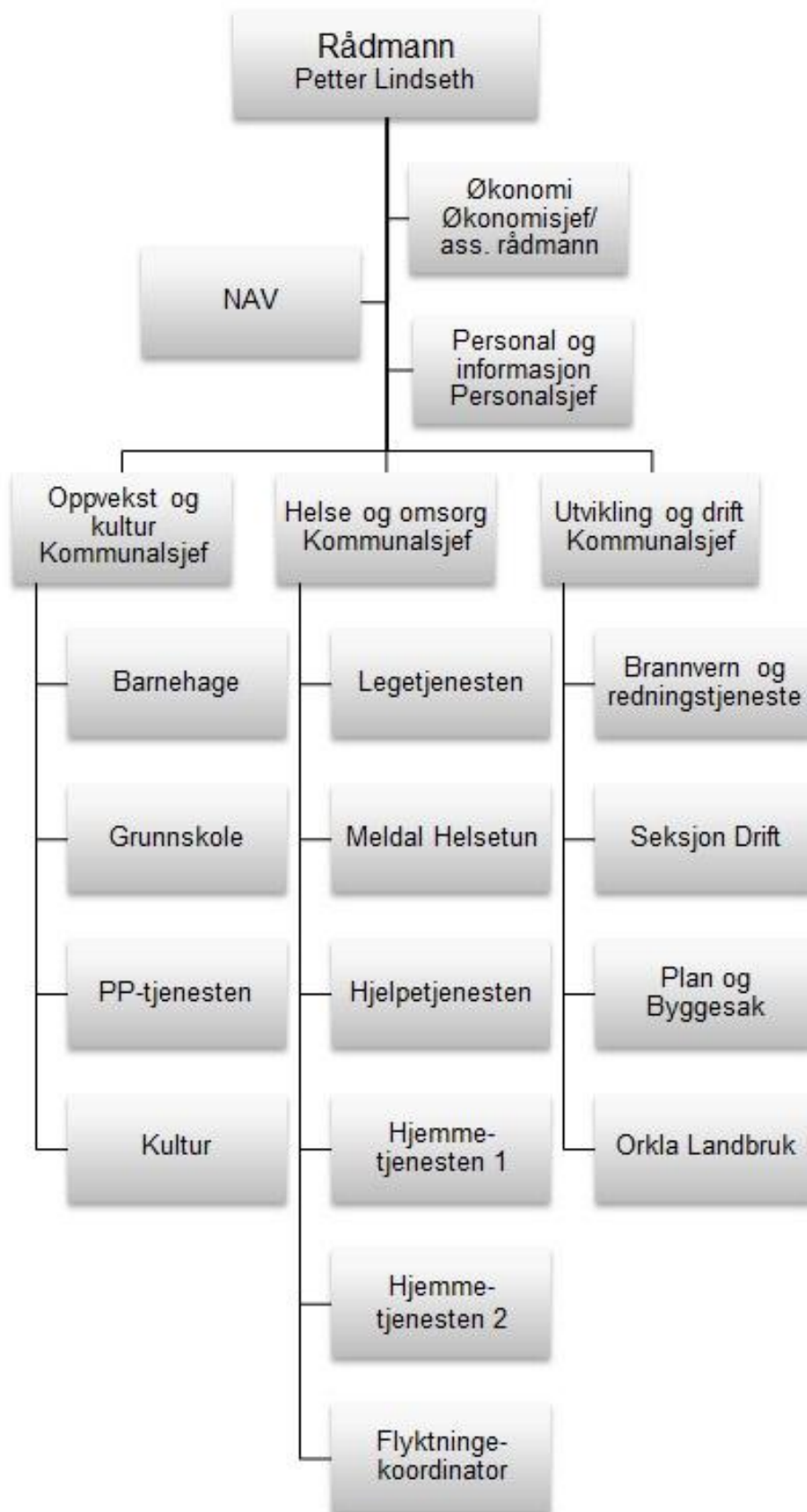
Kommunalsjef oppvekst og kultur

Telefon 72 49 51 32

Mobil 975 37 530

www.meldal.kommune.no

Vedlegg 2 Administrativt organisasjonskart

Vedlegg 3 Revisjonskriterier - kilder

LOVKILDE	Hjemmel	Tema
Opplæringsloven:	Kapittel 9, 9a, §§ 9a-1, 9a-3, 9a-4, 9a-5, 9a-6 (Forskrift: kapittel 12)	Aktivt og systematisk arbeid med skolemiljøet (Forebygging)
	Kapittel 5: § 5-6	PPT – bistand til skoler i kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling
	Kapittel 11, § 11-1a	Skolemiljøutvalg
	Kapittel 13, § 13-3d (Forskrift: kap 20)	Foreldresamarbeid
	Kapittel 15 §§ 15-3 og 15-4	Opplysningsplikt (barnevern og sosialtjeneste)
Forskrift til rammeplan for barnehager	Kapittel 5: §§ 5.1-5.7	Samarbeid med andre tjenester og institusjoner i kommunen
Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester	Kapittel 3: §§ 3-3, 3-4	Ansvar for helsetjenester; helsetjenester i skole og helsestasjonstjeneste, samarbeid, forebygging
Kommuneloven	Kapittel 4: §23 - 2	Betryggende kontroll
Barnevernloven	Kapittel 3: §3-2	Samarbeid

Vedlegg 4 Elevundersøkelsen

Skoleåret 2013-2014

Indikator og nøkkeltall	Meldal		
	kommune	Sør-Trøndelag fylke	Nasjonalt
Trivsel	3,9 (1,0)	4,2 (0,8)	4,2 (0,8)
Støtte fra lærerne	3,6 (0,8)	3,8 (0,8)	3,9 (0,7)
Støtte hjemmefra	3,6 (0,9)	3,9 (1,0)	3,9 (1,0)
Faglig utfordring	4,4 (0,7)	4,1 (0,9)	4,1 (0,9)
Vurdering for læring	3,2 (0,9)	3,2 (0,8)	3,2 (0,8)
Læringskultur	3,3 (0,8)	3,4 (0,9)	3,4 (0,9)
Mestring	3,5 (0,9)	3,9 (0,7)	3,9 (0,7)
Motivasjon	3,3 (0,8)	3,5 (0,9)	3,5 (0,8)
Elevdemokrati og medvirkning	3,1 (0,8)	3,1 (0,8)	3,2 (0,8)
Felles regler	3,7 (0,8)	3,8 (0,8)	3,8 (0,8)
Mobbing på skolen	1,2 (0,5)	1,3 (0,8)	1,3 (0,7)
Andel elever som har opplevd mobbing 2-3 ganger i måneden eller oftere (prosent)	Tall er unntatt offentlighet	5,2	5
Utdanning og yrkesveiledning	3,9 (0,9)	3,7 (1,1)	3,7 (1,1)

**Standardavvik i parentes: gjennomsnittlig spredning fra gjennomsnittet.*

Skalen er fra 1 – 5, der 5 er mest positivt, med unntak for mobbing på skolen. Standardavviket er lavt på alle indikatorene, noe som tilsier at gjennomsnittet representerer det mest typiske svaret fra elevene.

Meldal, årene 2007/12

Indikator og nøkkeltall	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12
Sosial trivsel	4,3 (0,6)	4,4 (0,7)	4,2 (0,5)	4,3 (0,6)	3,9 (0,7)
Trivsel med lærerne	4,0 (0,8)	4,3 (0,7)	3,8 (0,7)	4,3 (0,6)	4,0 (0,7)
Mestring			3,8 (0,5)	3,6 (0,4)	3,7 (0,5)
Faglig utfordring					4,2 (0,8)
Elevdemokrati	3,6 (0,9)	3,9 (0,9)	3,1 (1,2)	3,8 (0,8)	2,8 (0,9)
Fysisk læringsmiljø	3,1 (0,9)	3,4 (0,9)	2,9 (0,8)	3,5 (0,8)	2,2 (1,0)
Mobbing på skolen	1,7 (1,2)	1,3 (0,8)	1,6 (0,9)	1,6 (1,0)	1,9 (1,2)
Motivasjon	4,2 (0,6)	4,2 (0,7)	4,0 (0,6)	4,2 (0,5)	3,9 (0,6)
Faglig veiledning	3,9 (0,8)	3,7 (1,0)	3,8 (0,8)	4,1 (0,7)	3,2 (1,0)

**Standardavvik i parentes: gjennomsnittlig spredning fra gjennomsnittet*

Skalaen er fra 1 – 5, der 5 er mest positivt, med unntak for mobbing på skolen. Standardavviket er lavt på de aller fleste indikatorene, med unntak for mobbing i skolen i 2011/12. Det tilsier at gjennomsnittet representerer det mest typiske svaret fra elevene.

Postadresse: Sandenveien 5, 7300 Orkanger

Hovedkontor: Statens hus, Orkanger

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidtnorge.no